

Misri qılıncdan döyüş PUA-larınacan

Böyük Zəfərimizdə öz silahlarımız da sözünü dedi

2009-cu ildən başlayaraq hər il dekabrın 17-də ölkəmizdə Müdafiə Sənayesi Nazirliyi (MSN) işçilərinin peşə bayramı günü qeyd edilir. Prezident İlham Əliyev bu barədə sərəncamı həmin il noyabrın 10-da imzalayıb.

Əvvəla qeyd edək ki, MSN dövlətimizin başçısının sərəncamı ilə 16 dekabr 2005-ci il tarixli sərəncamı ilə yaradılıb. Bu mühüm addım Azərbaycan Ordusunu və qanunvericilikdə nəzərdə tutulan digər silahlı birləşmələri müasir döyüş texnikası və silah-sursatla təmin etmək məqsədi daşıyır. Ötən 20 il ərzində nazirlik bir çox uğura imza atıb. Bu müddətdə nazirliyin müəssisələrində müasir növ silahlar, döyüş sursatları, hərbi texnika, mühəndis-texniki vasitələr və digər müdafiə təyinatlı məmulatlar müvəffəqiyyətlə istehsal edilərək Silahlı Qüvvələrə təhvil verilib.

44 günlük Vətən müharibəsi ölkəmizin müdafiə sənayesi məhsullarının da böyük bir sınağı oldu. Başqa sözlə, 30 ilə yaxın bir dövrdə işğal altında qalan torpaqlarımızın azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə bu məhsullar da öz "söz"ünü cəsarətlə dedi. Haqq savaşımızda MSN-in istehsalı olan müasir silah-sursatın, pilotsuz uçuş aparatlarının uğurlu tətbiqi tarixi Qələbənin qazanılmasında əhəmiyyətli rol oynadı. O cümlədən pilotsuz uçuş aparatları özünü yüksək səviyyədə doğrultdu.

Vətən müharibəsində qazandığı şanlı zəfərdən sonra ölkəmiz ilk dəfə 2022-ci ildə ke-

çirilən IV ADEX sərgisində daha müasir silahlarını təqdim etdi. Sərgidə MSN-in müəssisələrində buraxılan yeddi növ yeni pilotsuz uçuş aparatı göstərildi. Kamikadze "İti qovan" məşhur pilotsuz uçuş aparatı, eləcə də "Aerostar" və "Orbiter-4" də sərgidəki məhsullar sırasında oldu. MSN-in açıq havada olan ekspozisiyasında yeni "Gürzə" avtomobilləri, eləcə də modernizə olunmuş transportyor nümayiş etdirildi.

Qısa müddətdə MSN tabeli müəssisələrində istehsal olunan müdafiə təyinatlı məmulatları beynəlxalq sərgilərdə nümayiş etdirməklə yanaşı, Azərbaycanda ADEX adı altında beynəlxalq müdafiə sərgilərinin keçirilməsinin təşkilatçısına çevrildi. Qeyd edildiyi kimi, Bakıda IV ADEX Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə və XIII Beynəlxalq Daxili Təhlükəsizlik, Mühafizə və Xilasetmə "Securex Caspian" sərgiləri keçirildi. Bu, müasir silah və texnikanın nümayiş olunduğu genişmiqyaslı tədbirlər idi. Həmin sərgilərdə dünyanın 30-a yaxın ölkəsindən 200-dən çox şirkət iştirak etdi. Sərgilərdə Azərbaycan Ordusunun Qələbəsində müstəsna rol oynamış ölkənin hərbi-sənaye kompleksinin gücü və qüdrəti, müasir silahlar, ümumilikdə 1000-dən artıq silah-sursat istehsal edən

MSN-in birlik və müəssisələrinin 179 adda məhsulu nümayiş olundu.

Növbəti il noyabrın 22-dən 25-dək isə BMT-nin Mərkəzi Asiya Ölkələrinin İqtisadiyyatları üçün Xüsusi Proqramı (SPECA) həftəsi çərçivəsində "Bakı-Ekspo" Mərkəzində "SPECA ölkələri sərgisi: Dayanıqlı inkişaf üçün regional əməkdaşlıq" adlı sərgi baş tutdu.

Keçən il sentyabrın 24-26-da Bakıda nazirliyin təşkilatçılığı ilə "ADEX-2024" 5-ci Yubiley Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə Sərgisi və "Securex Caspian" 14-cü Beynəlxalq Daxili Təhlükəsizlik, Mühafizə və Xilasetmə Avadanlıqları Sərgisi keçirildi. Sentyabrın 24-də Prezident İlham Əliyev sərgiləri ziyarət etdi. Dövlətimizin başçısı Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin tabeliyindəki "Azərsilah" Müdafiə Sənayesi Holdingi" QSC-nin pavilyonunda

nümayiş etdirilən hərbi məmulatlara baxdı. Belə ki, sərgidə "Azərsilah"a məxsus pavilyonda ziyarətçilərə PUA, müxtəlif növ kəşfiyyat və kamikadze dronları, avtomatik top, zirehli gödəkcələr, aviabombalar, təlim simulyatorları, müxtəlif növ atıcı silahlar, snayper tüfəngləri, minaatanlar, müxtəlif növ mərmilər, zirehli dəbilqə və zirehli gödəkcələr, optik nişangah və cihazlar təqdim olundu.

Sərgilər zamanı MSN və tabeli qurumları ilə bir sıra xarici dövlət təşkilatları və özəl şirkətlər arasında sənədlər, MSN-nin tabeliyində fəaliyyət göstərən "Azərsilah" Müdafiə Sənayesi Holdingi" QSC ilə Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi arasında birgə fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi və qarşılıqlı əməkdaşlığın qurulmasına dair Anlaşma Memorandumunun imzalanması, bir çox mövzuda

panel müzakirələrin aparılması da önəmli hadisələr idi.

Sərgilərdə ziyarətçilər "Bakı-Ekspo" Mərkəzinin qarşısında nümayiş etdirilən hərbi məhsullara və texnikalara da baxdılar. Tədbirdə ilk dəfə öz stendi ilə təmsil olunan Müdafiə Nazirliyi tərəfindən müasir silah sistemləri, o cümlədən Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin təchizat vasitələri, zirehli texnikalar nümayiş etdirildi. Sərgilərdə eləcə də MSN-in müəssisələrində yaradılan müxtəlif növ atıcı silahlar, yaxın məsafəli döyüş vasitələri, minaatanlar, müxtəlif çaplı döyüş sursatları, pilotsuz uçuş aparatları, ümumilikdə 193 adda müdafiə təyinatlı məmulat göstərildi.

Qeyd edək ki, ADEX və "Securex Caspian" sərgiləri məhsulların regional müdafiə sənayesi bazarının tələblərinə

uyğun olaraq modernləşdirilməsinə şərait yaratmaq baxımından olduqca mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu, Azərbaycanın müdafiə qabiliyyətini inkişaf etdirmək əzmini təsdiqləyən faktlardan biridir. Onu da deyək ki, növbəti - 6-cı Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə Sərgisinin 2026-cı ilin sentyabr ayında keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Bu yaxınlarda isə MSN-nin yaradılmasının 20 illiyi ilə bağlı təşkil olunan silsilə tədbirlər çərçivəsində Milli Aerokosmik Agentliyində "Süni intellekt: sənayedə tətbiqi, hüquqi aspektləri, beynəlxalq təcrübə" mövzusunda seminar keçirildi. Tədbirdə Prezident İlham Əliyevin AMEA-nın 80 illik yubileyində səsləndirdiyi fikirlərin süni intellektin inkişafı, elmi potensialın gücləndirilməsi və yeni texnoloji həllərin genişləndirilməsi baxımından mühüm yol xəritəsi olduğu vurğulandı. Son illərdə müdafiə sənayesində süni intellektin tətbiqi, tədqiqatların dəstəklənməsi, idarəetmə mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi və kadr potensialının artırılması istiqamətində ardıcıl və sistemli işlər görüldüyü qeyd edildi.

Deyilənlərə onu da əlavə edək ki, MSN-nin müəssisələrində istehsal edilən məhsullar həmçinin ixraca yönəldilir və bu nailiyyət də nazirliyin müvəffəqiyyətləri sırasında önəmli yer tutur.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"